

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Decretvm XLIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

ac nonnunquam Religiosis, necessitatem mendicandi imponunt, nonnulli autem abutuntur; hinc, ne illis misericordiæ viscera claudantur, horum verò abufibus annuamus, repetimus, quæ in tertia Nostra Synodo, anno millesimo sexcentesimo trigesimo statuimus; volumus præterea, ut personæ hujusmodi extraneæ, non aliter quam sub Nostro, aut sub Vicarii Nostri, intranei verò sub testimonio Parochi, admittantur.

DECRETVM XL.

CVm jurisdictionis Ecclesiasticæ jugum, adversariorum potentia, aliquibus in locis excussum sit; volumus tamen, inter Catholicos illibatam permanere. Vnde, sub pœnis juris confuetis, serio inhibemus, ne quis Clericus sive Laicus personam Ecclesiasticam, aut Ecclesiæ adscriptam, ad forum sæculare trahere præsumat; imò causæ omnes, ad forum Ecclesiasticum spectantes, non alibi, nec per viam appellationis quidem, tractentur, quam coram magistratu Ecclesiastico Catholico.

Clerici autem & Beneficiati, alique Ecclesiæ ministri, sive convenient alios in causis reddituum sui beneficii, sive quocunque modo conveniantur, active & passive coram solo suo iudice Ecclesiastico (ex lege Capitulationis & juris communis) forum sortiantur.

DECRETVM XLI.

Cæterum, ut Decreta hæc firmiter observentur, & in praxin redigantur, teneantur omnes, in visitatione futura, de omnibus & singulis, quantum quemque concernunt, sub pœnis arbitrariis & censuris supra dictis, respondere.

DECRETVM XLII.

Examinatores singulis annis in Dioecesanâ Synodo, ab Episcopo vel ejus Vicario, ut minimum sex proponantur, qui Synodo satisfaciant, & ab ea probentur. Advenienteque vacatione cujuslibet Ecclesiæ, tres ex illis Episcopus constituat, qui cum eo examen perficiant; indeque succedente aliâ vacatione, aut eisdem aut alios tres, quos maluerit, ex illis prædictis sex eligat. sint verò hi Examinatores, Magistri seu Doctores, aut Licentiati in Theologia aut Iure Canonico, aut alii Clerici seu Regulares, qui ad id videbuntur magis idonei; jurentque omnes, ad sancta Dei Evangelia, se, quacunque affectione humana postposita, fideliter munus executores; caveantque, ne quidquam prorsus occasione hujus examinis, nec ante nec post, accipiant; alioquin Simonæ vitium,

tam ipsi, quam alii dantes, incurrant, à quo absolvi nequeant, nisi dimissis beneficiis, quæ quomodocunque etiam ante obtinebant, ac ad alia in posterum inhabiles reddantur; & de his omnibus non solum coram Deo, sed etiam Synodo Provinciali, si opus erit, rationem reddere teneantur; à qua, si quid contra officium eos fecisse compertum fuerit, graviter, ejus arbitrio, puniri possint. Tridentinum ergo Decretum nos volentes exequi pro Diocesi Nostra, proponimus vobis sequentes viros, qui munus hoc gerant, quoad altera Synodus habebitur, præter Vicarios Nostros in Pontificalibus & Spiritualibus generales, & Officialem Curie Nostræ Episcopalis, Dominum Ewaldum Marckium SS. Theologiæ Licentiatum, Conradum Burenium, Cathedralis Ecclesiæ Nostræ Pastorem, & ad sanctum Ioannem Osnaburgi Canonicum, ac Patrem Reinerum Duiſter, SS. Theologiæ Licentiatum, Priorem Dominicanorum.

Interrogabat Illustrissimus proinde Clerum: Placentne vobis?

Respondit Clerus: Placet.

Secretarius mox ex Cathedra legit hæc verba: Accedant ergo omnes & singuli, ut solitum Examinatorum præstent juramentum.

Accesserunt singuli, & juramentum, juxta formulam sequentem, tactis sacrosanctis Evangelii, præstiterunt.

FORMVLA IVRISIVRANDI,

ab Examinatoribus præstiti.

EGO N. N. Examinatoris Officium, quod suscepi, promitto, spondeo, ac juro, me fideliter & sincere, quantum in me est, executurum. Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Præstito per Examinatores juramento, Secretarius continuavit lectionem Decretorum.

DECRETVM XLIII.

CVm per hæc tempora plures ex Decanis ruralibus & Camerariis vel vitâ functi sint vel aliàs mutati, hinc, in singulis Decanatus, sequentes nominamus & ordinamus.

In Decanatu Civitatis Nostræ, Conradum Burenium, Pastorem in Ecclesia Nostra Cathedrali.

Ad Widenbrugenſem, Christophorum Strengerum, SS. Theologiæ & Medicinæ Doctorem, & Collegiæ Nostræ, Ecclesiæ ibidem Decanum.

Ad Iburgensem, D. Iacobum Torwarth, Abbatem Iburgensem, & Pastorem in Glaen.

Ad Furſtenauensem, Ioannem Ioannis, Pastorem in Batbergen.

Ad Vordensem & Witlacensem, quos conjunctos, ex rationabilibus causis, pro hac

hac vice, volumus, Engelbertum Mofeler, Pastorem Vordensem.

Ad Gronebergensem, Hermannum Hoffhaus, Pastorem in Welinckholthausen.

Ad primarium Emslandiæ Decanatum, Albertum Abbt, Pastorem in Steinebiel.

Ad secundarium, Fratrem Albertum Albachten, Pastorem in Meppen.

Ad Wildeshufanum, Ioannem Stockman, Pastorem Vechtensem.

Ad Cloppenburgensem, Gerardum Coovers, Pastorem ibidem.

Ad Tecklenburgensem & Ravenspergensensem, ex causis, hac vice nullum nominamus.

His omnibus, ut præfertur, palam ad Officium Decanale denominatis, Synodi Secretarius iussit omnes accedere, ac iuramentum Decanorum ruralem præstare. Mox singuli accesserunt ad Illustrissimum, & bini solitum iuramentum emisserunt, in verba Synodo v expressa.

Præstito per Decanos rurales præfato iuramento, Secretarius Synodi continuavit lectionem Decretorum.

DECRETVM XLIV.

IN Decanatu Civitatis Nostræ Osnabrugensis, Camerarium constituimus & nominamus, Ioannem Victorem Wernecking, Pastorem ad S. Ioannem.

In Widenbrugenfi, Ioannem Sprengerum, Pastorem in Gutterflo, & Canonicum Collegiæ Widenbrugenfis.

In Iburgensi, Theodorum Mauriti, Pastorem in Hagen.

In Furstenaufenfi, Fratrem Ioannem Weninck, Pastorem in Berfenbruck.

In Vordenfi & Witlacenfi, Ioannem Busch, Pastorem in Ostercapelen.

In Gronenbergenfi, Gerardum Schutte, Pastorem in Gfemel.

In primario Emslandiæ Decanatu, Everhardum Ioannis, Pastorem in Bockeloe.

In secundario Emslandiæ Decanatu, Ioannem Wesseling, Pastorem in Haren.

In Wildeshufano, Ioannem Wafferman.

In Cloppenburgensi, Ioannem Brand, Pastorem in Essen.

Vt primum prædicti Camerarii ad Officium Camerariorum deputati & publicati fuerunt, Secretarius Synodi eosdem sic allocutus est:

Accedant omnes & singuli, ad Camerarium Officium in hac Synodo deputati, & præstent iuramentum Camerariorum.

Mox accesserunt Camerariis designati omnes, & idem iuramentum, à Decanis præstitum, mutato officio Decanatus in officium Camerarii, ad manus Illustrissimi, tactis eisdem SS. Evangelis, emisserunt.

Emisso per Camerarios dicto iuramento, Secretarius Synodi continuavit lectionem Decretorum.

DECRETVM XLV.

CVM etiam Concilium Tridentinum & Statuta metropolitana constituent, nec non consuetudo hujus Ecclesiæ sit, ut etiam Iudices causarum Apostolicarum in Synodis constituentur; sequentes publicamus:

D. Ioannem à Leeradt, Cathedralis Ecclesiæ Nostræ Osnabrugensis Præpositum.

D. Ioannem Wilhelmum à Winckelhausen, eiusdem Ecclesiæ Decanum.

D. Ioannem Biskopinck, Curiae Nostræ Episcopalis Osnabrugensis Officium, & Canonicum ad sanctum Ioannem.

D. Rabanum Heisterman, Collegiæ Ecclesiæ Osnabrugensis ad S. Ioannem Decanum.

Dominum Bernardum Matthiæ à Campo, SS. Theologiæ Doctorem & Canonicum ad S. Ioannem.

Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placent.

DECRETVM XLVI.

CEnforem librorum volumus in posterum & nominamus D. Ewaldum Marckium, SS. Theologiæ Licentiatum. Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placet.

DECRETVM XLVII.

IN Pœnitentiarium Episcopalem publicum, in Nostra Cathedrali Osnabrugensi Ecclesia, constituimus & deputamus, Fratrem Reinerum Duister, Conventus Ordinis S. Domini in Civitate Nostra Osnabrugensi Priorem. Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placet.

Omnibus igitur, ut præfertur, divinâ gratiâ cooperante, ad maiorem Dei honorem & Ecclesiasticæ discipline reformationem peractis, Promotores Synodi instruxerunt pro conclusione Synodi, ut sequitur.

Reverendissime atque Illustrissime Princeps; cum omnia, quæ in hac Diocesana Synodo Osnabrugensi agenda & tractanda erant, divina auxiliante gratiâ ad optatum finem producta sint; illud à Reverendissima & Illustrissima Clementia Vestra petimus, ego Iodocus à Ledebur, & Bernardus Matthiæ à Campo, hujus Synodi Promotores, ut ipsam Synodum concludere & cum benedictione dimittere velit.

Respondit Illustrissimus: Decernimus & mandamus, hanc Synodum Nostram concludendam.

Hoc dicto, Secretarius legit Decretum de conclusione Synodi, ut sequitur.

Synodi Nostræ Diocesanae Osnabrugensis, Deo adjutore, optatum videmus finem. quapropter eam, cum gratiarum Deo actione, concludendam esse, decernimus, & conclusionem enunciamus.

Pro-